

IN GOD GELOVEN

Ik geloof in God...

BIJBELWOORD

Wat zeg je als je belijdt: ‘Ik geloof in God?’ Het oudtestamentische woord voor geloof komt van dezelfde stam als ons woord ‘amen’, dat ‘betrouwbaar zijn’ betekent. Geloven heeft alles te maken met vertrouwen. Wie gelooft, vertrouwt zichzelf aan God toe, omdat Hij betrouwbaar is. Hij doet wat Hij belooft. In de Bijbel is geloof altijd gericht op concrete daden van God: de uittocht uit Egypte, de verlossing uit de ballingschap en vooral: Jezus’ kruis en opstanding. Die daden van God zijn ons bekendgemaakt in de Bijbel. Wij kunnen die daden echter niet controleren door wetenschappelijk onderzoek. Het geloof is uit het gehoor door het Woord van God (Rom. 10:17). Dat zegt Paulus als het gaat over de prediking van het Evangelie. De Heilige Geest maakt er gebruik van om geloof te wekken.

Geloof is meer dan een gevoel. Je vertrouwt iemand omdat je diegene kent. Het Bijbelse woord voor kennis omvat meer dan verstandskennis. Kennis is omgangskennis. In de

omgang met God leren mensen God kennen. Die kennis voedt het vertrouwen. Geloven in God is dus meer dan het aanvaarden van een aantal leerstellingen óver God. Wie gelooft, weet zich met God verbonden.

In onze taal heeft geloof de klank van onzekerheid: ik geloof dat ik de deur op slot heb gedaan (maar ik weet het niet zeker). Het Bijbelse woord geloof heeft echter juist sterke papieren. Je vertrouwt je immers niet zomaar aan iemand toe! Het geloof is een vaste grond van de dingen die men hoopt en een bewijs van de zaken die men niet ziet (Hebr. 11:1).

We komen in de Bijbel veel mensen tegen die hun geloof belijden. Zo vind je in de Psalmen mooie voorbeelden van mensen die zichzelf aan God toevertrouwen. In het Evangelie horen we mensen tegen Jezus zeggen: ‘Ik geloof.’ Ze komen tot geloof doordat ze God ontmoeten. Door die ontmoeting wekt de Heilige Geest het geloof. Soms is dit geloof sterk, zoals bij de Kananese vrouw (Matth. 15:28). Soms is het zwak. De vader van de maanzieke jongen zegt bijvoorbeeld: ‘Ik geloof, Heere! Kom mijn ongelooft te hulp’ (vgl. Mar. 9:24).

DE BELIJDENIS VROEGER

De *Apostolische Geloofsbelijdenis* begint met: ‘Ik geloof in God.’ Het gaat hierbij niet in het algemeen over God, maar over de Drie-enige. Zo openbaart Hij Zich aan ons

door Zijn Woord. In de structuur van de belijdenis is dit mooi zichtbaar: ‘Ik geloof in God de Vader ... en in Jezus Christus, Zijn eniggeboren Zoon, onze Heere ... en in de Heilige Geest.’ Die driedeling is kenmerkend voor een christelijke geloofsbelijdenis. Wie belijdenis doet, moet met drie woorden spreken: God is Vader, Zoon en Heilige Geest. Anders blijft er een vage belijdenis over. Of je zegt te weinig, omdat je het alleen hebt over de Vader of over Jezus of over de Heilige Geest.

In de eerste zin van de belijdenis vallen twee dingen op. Allereerst dat er staat: ‘Ik geloof *in* God.’ Dat is meer dan geloven dat er een God is. Geloven betekent immers jezelf aan God toevertrouwen. In God geloven is een aanduiding voor een vertrouwensrelatie. Wie belijdt: ‘Ik geloof in God’, zegt daarmee dat hij zich verbonden weet met God, omdat Die Zich in Christus bekendmaakt als onze Heere en Heiland.

Het tweede wat opvalt, is de inzet met het woord *ik*. Een voorloper van de *Apostolische Geloofsbelijdenis* gebruikt de meervoudsvorm: ‘Wij geloven’. We komen die ook tegen in de *Geloofsbelijdenis van Nicea* (325): ‘Wij geloven in één God.’ De *Apostolische Geloofsbelijdenis* zet echter in met: ‘*Ik* geloof.’

Er zit geen inhoudelijk verschil tussen *ik* geloof en *wij* geloven. *Wij* duidt op de kerkelijke gemeenschap. Je bent niet de enige die deze belijdenis uitspreekt; je doet het met anderen, over de hele wereld en door de tijden heen.

Ik geeft aan dat je geloof altijd een persoonlijke zaak is. De *Apostolische Geloofsbelijdenis* begint met *ik geloof*, omdat ze oorspronkelijk een doopbelijdenis was. De dopeling moest drie keer antwoord geven. Dat antwoord was heel persoonlijk: *ik geloof*. Je moet ‘ik geloof’ en ‘wij geloven’ bij elkaar houden. Een ander kan niet voor je geloven, vandaar dat *ik*. Maar wie zegt: ‘Ik geloof’, heeft ook altijd ‘wij geloven’ nodig. De Heilige Geest brengt ook anderen op je pad, om samen te geloven.

DE BELIJDENIS VANDAAG

Toen de belijdenis ontstond, waren er weinig mensen die niet geloofden. Al betekent dit natuurlijk niet dat alle mensen instemden met deze belijdenis. Velen dienden de Romeinse goden. In de eerste eeuwen van onze jaartelling nam het vertrouwen in die goden echter snel af. Velen waren zoekende. Het Evangelie verspreidde zich snel door het Romeinse Rijk.

Wat dat betreft leven wij in een heel andere tijd. In Europa lijkt het christelijk geloof op z'n retour. In Nederland sluiten elke week kerkgebouwen hun deuren. Voor velen bestaat God niet. In de media, de wetenschap en de kunst gaat het niet meer over Hem. Er is geloof voor nodig om te zeggen: ‘Ik geloof in God.’ Maar dat geldt ook voor de eerste christenen. Die zeiden immers ook: ‘Ik gelóóf in God.’ Zij konden niet bewijzen dat de God van de Bijbel de ware God is. Ze geloofden het, omdat ze Hem hadden

ontmoet. Zo kunnen we ook vandaag diezelfde belijdenis nazeggen. Er zijn in het dagelijkse leven veel dingen die wij aannemen op gezag van anderen. Zo leren we ook geloven, op gezag van het Woord van God. De God van de Bijbel laat Zichzelf nog altijd kennen, ondanks het feit dat mensen Hem wegduwen. Achter de belijdenis zit dus de ontmoeting met God. Doordat mensen Hem leren kennen, gaan ze in God geloven. Wie deze belijdenis naspreekt, vertrouwt zich daarmee aan de HEERE toe.

De belijdenis is persoonlijk van toon: *'Ik geloof in God.'* Zo'n inzet kun je natuurlijk verwachten bij een geloofsbelijdenis. Je moet zelf het jawoord geven; dat kan niemand anders voor je doen. Als je de geloofsbelijdenis in de mond neemt, stelt dat dus voor persoonlijke vragen: Waarop rust mijn geloof? Heb ik mijn leven aan de Heere toevertrouwd?

Toch is er meer dan het persoonlijke. Het *ik* van de geloofsbelijdenis veronderstelt een *wij*. De *Apostolische Geloofsbelijdenis* is niet alleen de belijdenis van die ene christen uit het Romeinse Rijk, lang geleden. Ze is de belijdenis van de kerk. Miljoenen mensen hebben die woorden na mogen zeggen. Je bent dus niet alleen als je belijdt dat je in God gelooft. Om jouw *ik* staat het *wij* van de kerkelijke gemeenschap. Je bent niet de eerste die gelooft, en ook niet de enige.

GESPREKSVRAGEN

Bijbels geloof bestaat uit kennen en vertrouwen. Zoek een voorbeeld in het Oude Testament en een voorbeeld uit het Nieuwe Testament. Wat valt je op?

Schrijf voor jezelf in een aantal kernwoorden op wat geloven voor jou inhoudt. Probeer je antwoord persoonlijk te formuleren.

Waaruit blijkt geloof in God in jouw levenspraktijk? Wat heeft het jou te zeggen als je het antwoord op deze vraag moeilijk vindt?